

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Judiciis. Titulus I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](#)

EXTRAVAGANTIUM COMMUNIUM, LIBER SECUNDUS. DE JUDICIIS.

TITULUS I. CAPITULUM UNICUM.

Decretalem, Super cathedram, que est in Cle. in cap. dudum, innovatum, iustificata, ne propter illam debent religiosi mendicantes esse molesti & graves prelati, ne predicatori religiosi. Etsi sint aliqua injuria, vel molestiatione hinc inde facta, Papa vel iuris complementum breviter exhiberi summarie, simpliciter & de plano, sine summa & iusta judicii, vel aliter, prout qualitas excessum exigit: Non obstante quatuor iuris, qua possent hic obviare.

Ioannes XXII.

TRequestes imo innumeros quodammodo de diversis mundi partibus venerabilium fratrum nostrorum Episcoporum aliorumque superiorum praedicatorum, nec non dilectorum filiorum, rectorum, curatorum, & parochialium factorum querelae, contra dilectos filios fratres predicatorum & minorum ordinum, nostrum & fideis apostolica excitare auditem, & clamorosus infinitimis excitate & fatigare non cessant, quod idem fratres decretalem, dudum, editam a felicis recordationis Bonif. Papa VIII. præd. nost. que incipit, Super cathedram, ac per pie memor Clem. Pap. V. prædecessor nost. in Vienensi. Conveniatis, temere observare non curant, sed ipsam transgredi non timentes, in ejusdem fideis contemptum, animorum suorum periculum, & corundem & ecclesiastarum praecidicium & gravamen. Intelleximus quoque, quod plerique prefatis dictorum praedicatorum & minorum, nec non eremitarum sancti Aug. & Carmelitarum ordinum fratibus, in cujus ordinis distinctione eremitarum personis idem prædecessor Bonif. constitutionem prædictam, in qua tantum de p[ro]p[ri]o praedicatorum & minorum cœbat ordinibus, per omnia volunt potissimum integratam & inconculc feruntur. Et ad quem praeditorum carmelitarum fratrum ordinem, non subsequenter constitutionem eandem, quod omnia in ea contenta, duximus extendendam: à prædictis Episcopis, praelatis, rectoribus, curatis, & fæcerebus, contra tenorem constitutionis prædictæ graves injuria atque molestia in diversis partibus inferuntur. Nuper pro parte Vien. fratris nostri Archiepiscopi Burdegal. & dilectorum filiorum capitulorum majoris Burdegal. & aliarum ecclesiastarum, prioratum, conventuum, rectorum, curatorum, fæcerebus, & vicariorum, parochialium, ac clericorum, tam regularium, quam secularium civitatis & diocesis predicatorum, nobis extitit intimatum, quod predicti corundem praedicatorum, minorum, eremitarum, & Carmelitarum ordinum fratres, contra tenorem decretalis ejusdem, multa eidem & eorum singulis gravamina & injurias inferunt & astutias. Quia igitur pa-

rum esse iura condere, nisi qui ea fuerit causa, violentes de fratrum nostrorum confito decimus apud, Super cathedram. Interrogabiles circa: Discret. v. per Apostolica scripta mandamus, quoniam, vel dicere aut non velletum, per nos in actione filios, etiam si sint extra loca, in quibus eis conservatores, seu iudicis deputati, tam eis iudicatores, capitulis, prioribus, conventibus, vicariis, ac clerico emeritatis, & coniuncti cum illibet adverso praedito, quoniam, etiam vero eidem archiepiscopo, capitulo, Praelatis, Priors, convenientibus, beneficiis, vicarios ad clericum, praefato, & fæcerebus, etiam fæcerebus defensionibus praefatio submittit, aduersores decretalem prædictam, quod omnia eis consilia, prout jacent, firmiter obseruant, non quoniam contra tenorem ipsius per memoratos fratres datum est, sed dinum eidem Archiepiscopo, capitulo, praefatio, fæcerebus, & coniuncti illis habent, & eis ipsorum inferendis eidem contra tenorem constitutions iudicem, in illis videlicet, quae iudicium regimuntur, summarie, simpliciter & de plano, sine summa & iusta judicii & figura, in aliis vero prout qualitas exigit, iustitia complementum: Molestatibus minoribus & maiores hujusmodi, neconon contra fratres quilibet & rebeller, quondamque & quotidianaque expedierit, per censuram ecclesiasticum appellatur, quod postea compescitur. Non obstante qualibus que exemptionibus, specialibus vel generalibus, ut fratibus & ordinibus predicatorum vel aliquo dei aliquo fratum & ordinum eorum, quam prius Archiepiscopo, capitulus, praelatus, prioribus, conventibus, rectoribus, curatis, & vicariis, ac clerico emerito, & fæcerebus, contra tenorem constitutionis prædictæ, multa eidem & eorum singulis gravamina & injurias inferunt & astutias. Quia igitur pa-

videtur aliquai vel aliquibus, communiter vel divisiim, sed quacunque forma vel exprefione verborum ab eis fide confeffi; ac ejusdem Bonifaci, quo caveretur aliqui extra suam civitatem vel diocesum, nisi in certis exceptis caibis, & in illis ultra dictam unam à fine sua diocesis ad judicium evocetur. Seu judices, & conservatores a fede deputati praedicta, extra civitatem & diocesum, in quibus deputati fuerint, contra quoquandam procedere, five alii vel alii vices suas committere, aut aliqui ultra unam dictam à fine diocesis ejusdem trahantur, dummodo ultra duas dietas aliquis exercita civitatem auctoritate praetentum non trahatur. Sed quod de manus suis injuriis, molesties, & aliis, quoque judiciale in daginec exigunt (ponens in eos si fecerint, & etiam id procurantes, adjectis) conservatores se multe intromittant, quam alii quibuscumque confronionibus à Romano Pontifice, tan de judicibus delegatis & conservatoribus, quam per eos ultra certum numerum per literas Apostolicas ad judicem non vocandis, ut alii edictis, que nostris possent jurisdictioni, aut potestis, quoque exercito libertate quomodo libet obviare. Sicutum eisdem fratribus, vel eorum ordinibus, aut aliis, vel aliquibus fratrum & ordinum praedictorum, quam Archiepiscopo, capitulis, praelatis, prioribus, commendatibus, rebus cordibus, facerdotibus, vicariis, ac clero praedictis, vel aliquibus ipsorum, fei quibusvis auctoritate, vel auctoritate ipsorum, qui excommunicari, suspendi, vel interdicci, seu exuta velatio, circa vel alio quoquaque modo ad judicium vocari non possint, per literas Apostolicas non facientes peccatum & expellam, ac de verbo ad verbum de induitum & de eorum personis, locis, hominibus, animalibus, & nominibus propriis mentionem. Et quibuslibet aliis indulgentibus, seu privilegiis dicta sedigientibus vel specialibus, quoruncumque tenorem existat, per quae praefatis non expresa, vel totaliter non intenta, nostra jurisdictionis explicatio in hac parte valet quomodo libet impediti. Et de quibus, quorumque totis tenoribus, de verbo ad verbum specialem operatur in nostris literis fieri mentionem. Ceterum judicibus, seu conservatoribus quibuscumque per literas Apostolicas sub quacunque alia, quam praefati verborum forma vel exprefione confefſas, eisdem praedictis predicatorum, minorum, cremeratum, ac carneficationis ordinum fratribus, seu eis ordinibus communiter vel divisiim, super dannis & injuriis, & alias quibuscumque rebus, seu negotiis alias deputatis, & subdelegatis eorum praidentibus & futurae auctoritate praefatis definitemus: ne aliquem seu aliquo auctoritate literarum papalium, praetexto seu occasione quoquacunque damnum vel injuriam, five graviam, cum, contra tenorem praedicta constitutionis, Super carcerem ipsius fratribus, seu eorum ordinibus antecedenter vel divisiim a quibuscumque personis dilatetur hactenus, & etiam inferendorum in posterum eorum se alicui deinceps ad judicium vel alias quoquemmodo vocare, seu in causam aliquatenus trahere praetextum. Inhibitorem hujusmodi non folium ad futura, sed tam ad quovis modum adhuc pendente, & incepta negligia volentes extendit ac decerentes praefatas literas & processus eorum auctoritate quoquacunque habitos & habendos ad damnam, graviam, & injurias hujusmodi, ut contra tenorem dictae constitutionis illata & inferrenda (ut dictum est) deinceps aliquatenus non extendet, ac etiam istum & inane, si fecus super praemissis per quocumque scienter vel ignoranter contingit atten- tio: Vobis nihilominus injungentes, ut inhibitionem nostram hujusmodi ad dictorum judicium, seu conservacionem & subdelegationem notitiam, de quibus vo- luntas videtur, deducere procuretis. Infuper

volumus & auctoritate Apostolica determinamus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articulum etiam per a- lium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit impedimento praedictus canonico, quodque à data pra- centum sit vobis & unicuique, vestrum in primis omnibus & eorum singulis copiis & non copiis praefabilibus & futuris & praeteritis, licet procedere, ac si praedicta omnia & singula coram vobis copia sufficiant, & juridicio vestra, & cuiuslibet vestrum in praedictis omnibus & singulis per citationem vel modum alium legitimum perpetuata exitifiet: constitutione praedicta super conseruatoribus & aliis quomodolibet in contrarium edita non obstante. Datum Avignon X. Cal. Februarii, Pon- ficiatus nostri Anno II.

DE DILATIONIBVS.

TITVLVS II.

CAP. VNICVM.

Transiſſo elegant exordio, oſtenſi periculis, que preveniantur ſalforum florenorum fabricationes, citantur imperatores fabricantes, data ſibi dilatione trium mēſium, intra quaſi eorum Papa compa- rent: eis contra ipſis, eorum abſentia non obſtant, precedetur, prout iuſtitia ſuadat.

Ioannes XXII.

In deliſorum diverorum nexibus ac tenebris involvatos, plerunque trahit in majorum ſeculum precipuum mox preconderare pectoratum: nam etiā diuersis dietaſ coquinuntur, fuit tamen nonnulli, qui propria fauitis immemores, delictis communibus & vulgaribus non contenti, ad profana & ventu proumptentes, fiuimata cupiditate lucrotum, ac inexhausta eorum voragine devoluntur, quod dummodo fias in- glivies, ad quas inhiant, expleant, felicis illicitis, in- jacturis (piritibus temere immergentes, honori Dei, & animarum falui, ac facrorum canorum, & impeſialibus editiſ, & iuribus communibus, capras nefarias, & la- cra illicta antepontit. Sane jamdudum ad nostri apo- stolatus auditum multorum fide digna relatio fepiuſ etiam reperita perdixit, & fama jam publica per facti evidentiā divulgata effect notiorum, nonnullos effi in Lombardia superiori, & Marchia Ianuensis partibus, qui licetis temeritez laxatis habent, licet ſibi praefu- mentes illicta, cudent & fabricant, ſe cudi & fabricari faciunt floreni auti, ſecundum formam, & ſignum, & coium ac circumferentias literarum, qui in civitate Flo- rentiae (a tempore eujus non extat memoria) cudi & fabri- carci fuiſ ſoliti, & cudentur & fabricantur etiam in praefatis. Et quamvis diſi foreni ad vetam floren- tiam in Florentia ſimilitudinem fabricati, in vero & fo- lito florenorum ejusdem civitatis pondere communiter & bonitate aur, & vero florenorum valore deficant, ipſi tamen (ſimilata eorum effigie) perfonas, ut plurimum simplices, & quandoque etiam in hujusmodi rebus ex- pertas decipiunt: ipſaque dannis rerum, & periculis perfonarum exponunt, dum pro vetis floreni ipſos recipiunt. Cum etiam præterea in talibus plurimi non habeant inter florenos & florenos tantuſ similitudinis peritiam differenti: Non itaque tantis & principiis animarum periculis affectu pateno occurrere cupien- tes, monemus omnes & singulos talium praſumptiores, ipſis nihilominus difficiiliſ inhibentes, quatenus de- incipit a cuſione & fabricatione florenorum hujusmodi ceſſent, realiter & effectualter refiſcant. Ni- hilominus praefatis editi percepit auctoritate ci- tantes eoldem, ac eorum singulos, ſub pena privatio-

Nnnn 3